

KARTA INFORMACYJNA SUBSTANCJI

POPIOŁY (POZOSTAŁOŚCI), WĘGIEL ASHES (RESIDUES), COAL

Data sporządzenia: 14.06.2012

Data aktualizacji

Aktualizacja:

Strona | 1

Uwaga:

Popiół fluidalny nie spełnia kryteriów klasyfikowania jako substancja niebezpieczna zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1272/2008 (CLP) ani innych warunków podanych w Art.31 Rozporządzenia (WE) Nr 1907/2006 (REACH), a zatem nie ma obowiązku dostarczenia odbiorcom Karty Charakterystyki Substancji SDS.

Jednakże dostawca jest zobligowany zgodnie z Art. 32 Rozporządzenia (WE) Nr 1907/2006 (REACH) dostarczyć odbiorcy informacje zawarte w niniejszej Karcie Informacyjnej Substancji.

SEKCJA 1: IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI/MIESZANINY. IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

1.1. Identyfikator substancji:

1.1.1. Nazwa handlowa: POPIÓŁ LOTNY FLUIDALNY

Identyfikator:

Nr WE 931-322-8,

Międzynarodowa nazwa chemiczna: Ashes (residues), coal

Numer rejestracji: 01-2119484641-35-0019

Nazwa chemiczna: Popioły (odpady), z węgla

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowanie substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane:

1.2.1. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji:

- w przemyśle budowlanym – jako materiał do produkcji spoiw hydraulicznych stosowanych w drogownictwie do stabilizacji i osuszania gleby oraz jako dodatek do betonów,
- inne zastosowania – produkt służący do wypełniania terenów niekorzystnie przekształconych, wykorzystania w podziemnych technikach górniczych, rekultywacji biologicznej zamkniętego składowiska lub jego części, budowy wałów, nasypów kolejowych i drogowych, pod budów dróg i autostrad, nieprzepuszczalnych wykładzin czasz osadników ziemnych, likwidacji zagrożeń pożarowych takich jak samozapłon na czynnych i zamkniętych zwałowiskach skał płonących pochodzących z górnictwa.

1.2.2. Za stosowania odradzane: inne niż wymienione powyżej.

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki:

PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Elektrownia Turów ul. Młodych Energetyków 12

59 – 916 Bogatnia telefon: +48 75 773 49 00 faks: ++48 75 773 40 02

Osoba odpowiedzialna za kartę charakterystyki: Jan Wyszynski email: jan.wyszynski@gkpge.pl, tel. (75) 773 4580 Halina Żyła email:

halina.zyla@gkpge.pl tel. (75) 773 45 83

1.4. Numer telefonu alarmowego:

112, 999, 998, Krajowa informacja toksykologiczna +48/42 6314724.

SEKCJA 2: IDENTYFIKACJA ZAGROZEŃ

2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

Substancja nie spełnia kryteriów klasyfikowania jako niebezpiecznej, zgodnie z Dyrektywą 67/548/EEC i Rozporządzeniem (WE) Nr 1272/2008.

2.2. Elementy oznakowania:

2.2.1. Piktogramy: Nie dotyczy

2.2.2. Hasło ostrzegawcze: Nie dotyczy

2.2.3. Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia: Nie dotyczy

2.2.4. Zwroty wskazujące środki ostrożności: Nie wdychać pyłu, unikać kontaktu ze skórą i oczami.

2.3. Inne zagrożenia:

Brak danych

SEKCJA 3: SKŁAD/INFORMACJA O SKŁADNIKACH

3.1. Substancje:

KARTA INFORMACYJNA SUBSTANCJI

POPIOŁY (POZOSTAŁOŚCI), WĘGIEL ASHES (RESIDUES), COAL

Data sporządzenia: 14.06.2012

Data aktualizacji

Aktualizacja:

Strona | 2

Jest to substancja nieorganiczna typu UVCB (nieznany lub zmienny skład, złożony produkt reakcji lub materiał biologiczny złożona głównie z krzemionki, glinu, siarki, żelaza i wapnia.

Najważniejsze składniki substancji:

Nazwa substancji		Krzemion	Glin	Wapń	Siarka	Wapń jako	Żelazo
Stężenie substancji (% wagowy)		30,8 ÷	22,4 ÷	18,3 ÷	6,46	5,26 ÷ 8,03	4,97 ÷
Numer CAS		14808-	1344-28-	1305-78-	7446-	1305-78-8	1309-37-
Numer WE		238-878-	215-691-	215-138-	231-	215-138-9	215-168-
Numer indeksowy		-	-	-	-	-	-
Nr rejestracyjny substancji w REACH		-	-	-	-	-	-
Zgodnie z dyrektywą	Symbole znaków ostrzegawczych	-	-	-	-	-	-
	Numery zwrotów ostrzegawczych	-	-	-	-	-	-
	Klasa zagrożenia, kody kategorii i	-	-	-	-	-	-
	Kody zwrotów wskazujących rodzaj	-	-	-	-	-	-

SEKCJA 4: ŚRODKI PIERWSZEJ POMOCY

4.1. Opis środków pierwszej pomocy:

4.1.1. Inhalacja

Przenieść na świeże powietrze. Przy braku oddechu zastosować sztuczne oddychanie. Przy trudnościach z oddychaniem podać tlen. Zapewnić opiekę lekarską.

4.1.2. Połknięcie

Nie wywoływać wymiotów! W miarę możliwości podawać duże ilości wody. Nigdy nie podawać niczego doustnie osobie nieprzytomnej. Zapewnić opiekę lekarską.

4.1.3. Kontakt z oczami

Nie pocierać oczu dłońmi. Usunąć soczewki kontaktowe. Niezwłocznie przemywać oczy dużą ilością wody przez co najmniej 15 minut, podnosząc od czasu do czasu dolne i górne powieki. Zapewnić pomoc lekarską.

4.1.4. Kontakt ze skórą

Niezwłocznie przemywać skórę znaczną ilością wody przez co najmniej 15 minut. Usunąć pobrudzone ubranie i obuwie. Zapewnić opiekę lekarską. Wyprać ubranie przed ponownym użyciem. Starannie oczyścić obuwie przed ponownym użyciem.

4.1.5. Wyposażenie ochronne osoby udzielającej pierwszej pomocy.

Nie ma zastosowania

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia :

Możliwe podrażnienia dróg oddechowych, kaszel, suchość w gardle, kichanie, zaczerwienienie gardła i nosa. Może wystąpić podrażnienie oczu i słabe podrażnienia skóry (przy dłuższym kontakcie). Przy połknięciach możliwe podrażnienia jamy ustnej, gardła i przełyku.

4.3. Wskazanie ewentualnej potrzeby niezwłocznej opieki medycznej i specjalnego postępowania.

Nie ma zastosowania

SEKCJA 5: POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

5.1. Środki gaśnicze:

Substancja nie jest palna.

5.1.1. Właściwe środki gaśnicze

Stosować wszelkie właściwe środki do gaszenia pożaru, który wybuchł w pobliżu substancji.

5.1.1. Niewłaściwe środki gaśnicze

Brak danych.

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną:

Substancja nie stanowi szczególnego zagrożenia. Nie występują niebezpieczne produkty rozkładu termicznego.

5.3. Informacje dla straży pożarnej:

Sprzęt ochronny odpowiedni do gaszenia materiałów znajdujących się w sąsiedztwie substancji.

KARTA INFORMACYJNA SUBSTANCJI

POPIOŁY (POZOSTAŁOŚCI), WĘGIEL ASHES (RESIDUES), COAL

Data sporządzenia: 14.06.2012

Data aktualizacji

Aktualizacja:

Strona | 3

SEKCJA 6: POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych:

6.1.1. Dla osób nienależących do personelu udzielającego pomocy:

Unikać wzbijania i wdychania pyłu oraz kontaktu z oczami oraz skórą. Przebywać w miejscu nawietrznym (stać pod wiatr).
Zawiadomić otoczenie o awarii. Zaalarmować personel ratowniczy. Wietrzyć rejon wysypania. Nosić stosowne osobiste środki ochronne.

6.1.2. Dla osób udzielających pomocy:

Usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby nie biorące udziału w likwidacji skutków zdarzenia.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:

Unikać wzbijania pyłu. Unikać przedostania się substancji do studzienek, kanalizacji, wód powierzchniowych i wód gruntowych.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia:

6.3.1. Zalecenia dotyczące zapobiegania rozprzestrzenianiu się substancji:

Unikać powstawania pyłu .

6.3.2. Zalecenia dotyczące likwidacji nieszczelności:

Przykryć rozsypaną substancję i nie dopuścić do wzbijania pyłu. W miarę możliwości zmieść i umieścić w zasobnikach lub zbierać na mokro. Oczyszczyć zanieczyszczony teren przez zmycie wodą . Zanieczyszczoną wodę usunąć do zakładowej instalacji oczyszczania ścieków .

6.3.3. Wszelkie inne informacje, w tym informacje na temat niewłaściwych metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się substancji:

Dane niedostępne.

6.4. Odniesienie do innych sekcji:

Indywidualne środki ochrony, o których mowa w sekcji 8 karty charakterystyki.

SEKCJA 7: POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJAMI I MIESZANINAMI ORAZ ICH MAGAZYNOWANIE

7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania:

7.1.1. Zalecenia:

Unikać wzniesienia i wdychania pyłu. Zapobiegać przedostaniu się substancji do wód powierzchniowych/wód gruntowych.

7.1.2. Wskazówki do tyżące ogólnej higieny:

Nie spożywać pokarmów i napojów, nie palić w miejscu pracy. Myć ręce po użyciu; oraz zdjąć zanieczyszczoną odzież i sprzęt ochronny przez wejściem do miejsc przeznaczonych do spożywania posiłków.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności:

W stanie suchym szczelne silosy z odpylaniem, w stanie mokrym składowiska otwarte. Nie należy magazynować wilgotnej substancji w metalowych opakowaniach.

7.3 . Szczególne zastosowanie(-a) końcowe:

Nie ma zastosowania.

SEKCJA 8: KONTROLA NARAŻ ENIAI ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

8. 1. Parametry dotyczące kontroli:

8.1.1. Najwyższe dopuszczalne stężenia czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy:

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. (Dz. U. 2002 nr 217 poz. 1833 z późn. zm).

Substancje chemiczne

Nazwa i nr CAS czynnika szkodliwego dla zdrowia	NDS Najwyższe dopuszczalne stężenie	NDSch Najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe	NDSP Najwyższe dopuszczalne stężenie pulpowe
Tlenek magnezu:Pyły [1309-48-4]	10	-	-
Tlenek wapnia - pyły[1305-78-8]	2	6	-

Pyły

Nazwa i nr CAS czynnika szkodliwego dla zdrowia	Najwyższe dopuszczalne stężenie [mg/m ³]
Pyły zawierające wolną (krystaliczną) krzemionkę od 2% do 50% [14808-60-7], [14464-46-1], [15468-32-3]	
a) pył całkowity	4
b) pył respirabilny	1

KARTA INFORMACYJNA SUBSTANCJI

POPIOŁY (POZOSTAŁOŚCI), WĘGIEL ASHES (RESIDUES), COAL

Data sporządzenia: 14.06.2012

Data aktualizacji

Aktualizacja:

Strona | 4

8.2. Kontrola narażenia:

8.2.1. Stosowne techniczne środki kontroli:

Ogólna higiena praktyki przemysłowej.

Zapewnić wentylację ogólną lub w razie konieczności miejscową pomieszczeń dla utrzymywania stężeń poniżej wartości granicznych narażenia.

8.2.2. Indywidualne środki ochrony, takie jak indywidualny sprzęt ochronny :

- a. Ochrona oczu lub twarzy: okulary ochronne.
- b. Ochrona skóry: rękawice robocze, ubranie robocze, obuwie robocze.
- c. Ochrona dróg oddechowych: w normalnych warunkach pracy, przy dostatecznej wentylacji nie jest wymagana; w przypadku niedostatecznej wentylacji stosować półmaskę lub maskę przeciwpylową
- d. Zagrożenia termiczne: nie występują.

SEKCJA 9: WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

9.1 . Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych:

Treść	Parametr
Wygląd	Proszek barwy jasno szarej do bardzo ciemno – szarej i czarnej włącznie
Zapach	Brak wyraźnego zapachu
Próg zapachu	Dane niedostępne
pH	12,7 – 12,8
Temperatura topnienia/krzepnięcia	>640°C przy 101.3 kPa
Początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia	Nie dotyczy
Temperatura zapłonu	Nie dotyczy (nie oznaczono), produkt niepalny
Szybkość parowania	Nie dotyczy
Palność (ciała stałego, gazu)	Niepalna
Górna/dolna granica palności /wybuchowości	Nie dotyczy. Produkt niepalny i niewybuchowy
Prężność par	Nie dotyczy
Gęstość par	Nie dotyczy
Gęstość względna	$\geq 2.0 - \leq 3.3 \text{ g/cm}^3$
Rozpuszczalność	Główne składniki substancji są nierozpuszczalne w wodzie
Współczynnik podziału: n-oktanol/woda	Substancja nieorganiczna - nie dotyczy
Temperatura samozapłonu	Nie dotyczy
Temperatura rozkładu	Nie dotyczy
Lepkość	Nie dotyczy
Właściwości wybuchowe	Nie wybuchają
Właściwości utleniające	Nie utlenia

SEKCJA 10: STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

10.1. Reaktywność:

Brak zagrożeń w zakresie reaktywności.

10.2. Stabilność chemiczna :

Stabilna w normalnych warunkach składowania.

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Substancja nie jest niebezpieczna i nie należy spodziewać się niebezpiecznych reakcji.

10.4. Warunki, których należy unikać

Brak szczególnych wymagań. Pod wpływem wilgoci produkt może ulec zbryleniu. Wilgotna substancja w kontakcie z metalami może powodować korozję.

10.5. Materiały niezgodne

Nie są znane materiały, które należy wykluczyć ze stycznością z substancją.

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu

Brak znanych niebezpiecznych produktów rozkładu

KARTA INFORMACYJNA SUBSTANCJI

POPIOŁY (POZOSTAŁOŚCI), WĘGIEL ASHES (RESIDUES), COAL

Data sporządzenia: 14.06.2012

Data aktualizacji

Aktualizacja:

Strona | 5

SEKCJA 11: INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

Substancja nie spełnia kryteriów klasyfikowania jako niebezpiecznej.

Toksyczność ostra dla składników	LD50 (doustnie, szczur): > 2000 mg/ kg m.c.
Działanie żrące/drażniące na skórę	Nie działa drażniąco
Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy	Nie działa drażniąco
Działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę	Nieuczulająca
Działanie mutagenne na komórki rozrodcze	Nie jest mutagenna
Rakotwórczość:	Nie są znane skutki rakotwórcze
Szkodliwe działanie na rozrodczość;	Nie jest znane szkodliwe działanie na rozrodczość

SEKCJA 12: INFORMACJE EKOLOGICZNE

12.1. Toksyczność:

Substancja nie jest klasyfikowana jako niebezpieczna. Brak toksyczności dla środowiska wodnego. Brak toksyczności w oczyszczalniach ścieków.

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu:

Nie stosuje się: substancja nieorganiczna. Nie oczekuje się foto-degradacji, degradacji chemicznej czy biodegradacji.

12.3. Zdolność do bioakumulacji:

Nie dotyczy: substancja nieorganiczna. Nie oczekuje się znaczącej bioakumulacji.

12.4. Mobilność w glebie

Umiarkowanie mobilna w glebie. Możliwa absorpcja przez cząstki gleby. Nie przewiduje się wymywania składników głównych.

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Brak właściwości PBT i vPvB

12.6. Inne szkodliwe skutki działania

Nie są znane inne szkodliwe skutki działania na środowisko. Z uwagi na system CLP substancja nie musi być oznakowana jako niebezpieczna dla środowiska. Na podstawie istniejących danych o usuwaniu, degradacji i zdolności do bioakumulacji, zniszczenie środowiska w długim okresie jest mało prawdopodobne.

SEKCJA 13 : POSTĘPOWANI E Z ODPADAMI

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów:

Stosować takie same przepisy jak dla odpadów z grupy 10; nie są potrzebne żadne dodatkowe szczególne metody obchodzenia się z nimi.

Kod identyfikacyjny odpadu: 10 01 82 Mieszaniny popiołów lotnych i odpadów stałych z wapniowych metod odsiarczania gazów odlotowych (metody suche, i półsuche odsiarczania spalin oraz spalanie w złożu fluidalnym).

SEKCJA 14: INFORMACJE DOTYCZĄCE TRANSPORTU

Nie jest towarem niebezpiecznym zgodnie z przepisami ADR, IMDG, RID

SEKCJA 15: INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny

- Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywę Komisji 91/155/EWG, 93/ 105/WE i 2000/21/WE,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy,
- Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 453/2010 z dnia 20 maja 2010 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH),

KARTA INFORMACYJNA SUBSTANCJI

POPIOŁY (POZOSTAŁOŚCI), WĘGIEL ASHES (RESIDUES), COAL

Data sporządzenia: 14.06.2012

Data aktualizacji

Aktualizacja:

Strona | 6

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. (Dz. U 2002, nr 217, poz. 1833 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2011 r. Nr 33 poz. 166).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz.U 2010 Nr 185 poz. 1243)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. 2001 nr 112 poz. 1206).
- Ustawa z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2011 r. Nr 63 poz. 322, z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. (Dz.U. 2002 nr 217 poz. 1833 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz.U. 2011 nr 227 poz. 1367)

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego: Producent dokonał oceny bezpieczeństwa chemicznego.

SEKCJA 16: INNE INFORMACJE

Kartę opracowano na podstawie danych od producenta produktu, danych literaturowych, przepisów krajowych, obowiązujących w chwili sporządzenia Karty oraz posiadanej wiedzy.

Informacje zawarte w niniejszej karcie informacyjnej substancji opisują wymogi bezpieczeństwa dla wyrobu i są oparte na obecnej wiedzy. Intencją tych informacji jest dostarczenie wskazówek dotyczących bezpiecznego obchodzenia się z wyrobem objętym niniejszą kartą, jego składowaniem, przetwarzaniem, transportem oraz usuwaniem. Informacji tych nie można przenosić na inne wyroby. W przypadku mieszania niniejszego wyrobu z innymi wyrobami lub przetwarzania go, informacje podane w niniejszej karcie informacyjnej substancji nie muszą być ważne dla nowo utworzonego materiału.